

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL V. D. IR IF P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2018 m. rugpjūčio 22 d. Nr. 242-339

Vilnius

Lietuvos bankas gavo V. D. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *IF P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. lapkričio 13 d. tarp draudiko ir pareiškėjo buvo sudaryta draudimo nuo nelaimingų atsitikimų sutartis (draudimo liudijimas Nr. (*duomenys neskelbiami*)) (toliau – draudimo sutartis), kurios neatskiriama dalis yra Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų taisyklės Nr. 015 (toliau – Taisyklės). Šia sutartimi pareiškėjas buvo apdraustas nuo nelaimingų atsitikimų pagal šias draudimo rizikas: mirtis, neįgalumas ir traumos. Draudimo liudijime nurodytas draudimo sutarties laikotarpis nuo 2017 m. lapkričio 30 d. iki 2018 m. lapkričio 29 d.

2018 m. balandžio 22 d. pareiškėjas, žaisdamas krepšinį, patyrė traumą. Įvykio metu pareiškėjui kitas žaidėjas prakirto antakį. 2018 m. balandžio 29 d. pareiškėjas dar kartą žaisdamas krepšinį patyrė pakartotinę traumą. Šio įvykio metu pareiškėjas susidūrė su kitu žaidėju ir susilaužė raktikaulį (toliau – įvykiai). 2018 m. balandžio 30 d. pareiškėjas kreipėsi į draudiką, prašydamas išmokėti kompensaciją už įvykių metu patirtas traumas.

Draudikas, nustatęs, kad įvykiai įvyko krepšinio varžybų metu, vadovaudamasis draudimo sutarties nuostatomis, priėmė sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir atsisakė apdraustajam išmokėti draudimo išmoką. Pareiškėjas su draudiko priimtu sprendimu nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas prašo, kad draudikas išmokėtų kompensaciją už įvykių metu patirtas traumas. Pareiškėjas nurodo, kad Taisyklių 7 punkte yra numatyta, kad „sportavimas – dalyvavimas sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose. Sporto organizacijoms priskiriami juridinio asmens statusą turintys sporto klubai, sporto centrai, sporto mokyklos, sporto bazės, sporto federacijos, asociacijos ir draugijos, kitos sporto veikla užsiimančios organizacijos bei institucijos, kurios sudaro sąlygas praktikuoti kūno kultūrą ir sportą, rengti sportininkus, organizuoti sporto varžybas ir kitus kūno kultūros bei sporto renginius. Individualūs ar grupiniai sportiniai užsiėmimai, kurie nėra organizuojami sporto organizacijos ir yra tik apdraustojo laisvalaikio leidimo forma, sportavimu nelaikomi.“ Pareiškėjas teigia krepšinį žaidęs laisvalaikiu – atstovavo (*duomenys neskelbiami*) komandai (abiejų nelaimingų atsitikimų atvejais). Pareiškėjas nurodo, kad (*duomenys neskelbiami*) neturi juridinio asmens statuso, o tai yra viena iš kertinių draudiko nurodytos sąvokos „sportavimas“ apibrėžimo dalių. Pareiškėjo nuomone, (*duomenys neskelbiami*) jam nesudaro „jokių sąlygų praktikuoti kūno kultūrą ir sportą“ ar kitaip dalyvauti varžybose. Pareiškėjo atstovavimas krepšinio komandai yra tik laisvalaikio leidimo būdas, t. y. ar žaisti, ar nežaisti krepšinį, pareiškėjas renkas pats. Be to, pareiškėjas teigia, kad už atstovavimą komandai negauna jokio atlygio ar kitokios materialinės naudos, t. y. pareiškėjas neturi jokių įsipareigojimų, vidinių

taisyklių ar kitų nuostatų, pagal kurias turėtų ar būtų priverstas atstovauti krepšinio komandai. Pareiškėjo teigimu, jeigu jis atstovautų mėgėjų klubui (juridiniam asmeniui), kuris jam mokėtų algą, suteiktų treniruočių salą, o treniruotės ir (arba) varžybos vyktų reguliariai, tai būtų reguliarus sportavimas, atitinkantis Taisyklių sąlygas. Dėl šios priežasties pareiškėjas mano, kad draudiko priimtas sprendimas yra neteisingas ir nepagrįstas.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjo reikalavimais ir prašo juos atmesti. Draudikas nurodo, kad Taisyklių 78 i papunktyje yra nustatyta, kad įvykis yra nedraudžiamasis ir draudimo išmoka nebus mokama, jei nelaimingas atsitikimas įvyko apdraustajam dalyvaujant bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose. Draudiko teigimu, Taisyklių 7 punkte yra įtvirtinta, kad sportavimas – tai dalyvavimas sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose. Draudikas nurodo, kad administruojant žalos bylą buvo nustatyta, kad pareiškėjas priklauso krepšinio komandai (*duomenys neskelbiami*), t. y. nuolat sportuoja, todėl draudikas neturi pagrindo mokėti draudimo išmokos dėl pareiškėjo patirtų traumų, nes sportavimo rizika nebuvo įtraukta į draudimo sutarties sąlygas. Draudiko teigimu, 2018 m. gegužės 7 d. el. laiške pareiškėjas patvirtino, kad žaidžia krepšinio komandoje (*duomenys neskelbiami*), kuri žaidžia oficialiai organizuojamose Sostinės krepšinio lygos varžybose. Medicinos dokumentuose taip pat nurodyta, kad traumas pareiškėjas patyrė būtent žaisdamas krepšinį. Atsižvelgdamas į visa tai, draudikas pažymi, kad prieš sudarant draudimo sutartį jis nebuvo informuotas, kad pareiškėjas sportuoja, ši rizika nebuvo įtraukta į draudimo sutarties sąlygas, todėl draudikas neturi pagrindo mokėti draudimo išmokos dėl įvykių, kurie pagal Taisyklių nuostatas laikytini nedraudžiamaisiais.

Atsižvelgdamas į tai, draudikas mano tinkamai taikęs Taisyklių nuostatas ir pagrįstai įvykį pripažinęs nedraudžiamuoju, todėl prašo atmesti pareiškėjo reikalavimą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Vertinant ginčo šalių paaiškinimus, pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje yra numatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) išipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Pagal CK 6.156 straipsnio nuostatas, šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas nustato imperatyviosios teisės normos. Teisėtai sudaryta sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Svarbu pažymėti, kad tarp šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiama draudimo apsauga. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus išipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Sudarydamas draudimo sutartį, pareiškėjas siekė apsaugoti save nuo nelaimingų atsitikimų, o draudikas įsipareigojo pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, kaip apskaičiuojama draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Nagrinėjamu atveju pareiškėjos ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.

Taisyklių 78 i papunktyje yra nustatyta, kad įvykis yra nedraudžiamasis ir išmokos draudikas nemokės, jei nelaimingas atsitikimas įvyko apdraustajam dalyvaujant bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose (žr. sąvoką „sportavimas“ Taisyklių 7 punkte), taip pat „leidžiant laisvalaikį didesnės rizikos laisvalaikio forma“ (žr. sąvoką „didesnės rizikos laisvalaikis“ Taisyklių 8 punkte), jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Prašyme sudaryti draudimo sutartį pateikta informacija apie sportavimą ar didesnės rizikos laisvalaikį nėra vertinama kaip susitarimas dėl sportavimo ar didesnės rizikos laisvalaikio draudimo. Taisyklių 7 punkte yra įtvirtinta, kad sportavimas – dalyvavimas sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose. Prie sporto organizacijų priskiriami juridinio asmens statusą turintys sporto klubai, sporto centrai, sporto mokyklos, sporto bazės, sporto federacijos, asociacijos ir draugijos, kitos sporto veikla užsiimančios organizacijos bei institucijos, kurios sudaro sąlygas praktikuoti kūno kultūrą ir sportą, rengti sportininkus, organizuoti sporto varžybas ir kitus kūno kultūros bei sporto renginius. Individualūs ar grupiniai sportiniai užsiėmimai, kurie nėra organizuojami sporto organizacijos ir yra tik apdraustojo laisvalaikio leidimo būdas, sportavimu nelaikomi.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus duomenis, pažymėtina, kad pareiškėjas po abiejų įvykių nuvyko į VšĮ Respublikinę Vilniaus universitetinę ligoninę, joje jam buvo atliktos pirminės apžiūros ir nustatytos diagnozės. Lietuvos bankui pateiktame 2018 m. balandžio 22 d. išraše užfiksuota, kad apžiūrint pareiškėją nustatyta „viršutinio voko kraujuojanti žaizda“, o patirta trauma įvyko sporto varžybose. Iš Lietuvos bankui pateikto 2018 m. balandžio 29 d. išrašo taip pat matyti, kad pareiškėjui buvo nustatytas „raktikaulio krūtininio galo lūžis be dislokacijos“, o trauma patirta žaidžiant krepšinį. Be to, pareiškėjas tiek pranešimuose apie įvykį, tiek pateiktoje pretenzijoje draudikui pažymėjo, kad įvykiai įvyko varžybų metu žaidžiant krepšinį (tarp šalių ginčo dėl to nėra). Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų taip pat matyti, kad abiejų įvykių metu pareiškėjas atstovavo krepšinio komandai (*duomenys neskelbiami*), kuri, nors ir neturi juridinio asmens statuso, tačiau dalyvauja Sostinės krepšinio lygos organizuojamose oficialiose varžybose. Pažymėtina, kad Sostinės krepšinio lyga yra organizacija, turinti juridinio asmens statusą ir oficialiai rengianti krepšinio varžybas. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes ir vadovaujantis tarp šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatomis, darytina išvada, kad 2018 m. balandžio 22 d. ir 2018 m. balandžio 29 d. įvykiai įvyko per oficialiai surengtas krepšinio varžybas, todėl atitinka Taisyklių 78 i papunktyje apibrėžtą nedraudžiamąjį įvykį.

Be to, reikia pabrėžti ir tai, kad Taisyklių 90.1 b papunktyje yra numatyta, kad pareiškėjas prieš sudarydamas draudimo sutartį turi suteikti draudikui informaciją, reikalingą draudimo rizikos dydžiui nustatyti: pateikti informaciją, ar pageidaujamas drausti asmuo ketina draudimo sutarties galiojimo metu sportuoti ar leisti didesnės rizikos laisvalaikį. Taisyklių 92 punkte yra nustatyta, kad draudikas siūlo draudimo sąlygas, remdamasis pareiškėjo pateikta informacija ir dokumentais.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus duomenis ir įrodymus, t. y. įvertinus draudimo liudijime nurodytus duomenis, pažymėtina, kad prieš sudarydamas draudimo sutartį pareiškėjas draudiko neinformavo, kad ketina draudimo sutarties galiojimo metu sportuoti ar leisti didesnės rizikos laisvalaikį. Taigi, įvertinęs ikisutartinių santykių metu pateiktus duomenis, draudikas nustatė draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas, prisiėmė draudžiamąjį įvykio kilimo riziką ir apskaičiavo atitinkamą draudimo įmoką.

Apibendrinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, remiantis reikšmingų aplinkybių ir turimų faktinių duomenų visuma, darytina išvada, kad draudiko sprendimas 2018 m. balandžio 22 d. ir 2018 m. balandžio 29 d. įvykius pripažinti nedraudžiamaisiais ir atsisakyti išmokėti kompensaciją už įvykių metu patirtas pareiškėjo traumas atitinka tarp pareiškėjo ir draudiko sudarytos draudimo sutarties nuostatas. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad pareiškėjo draudiko atžvilgiu keliami reikalavimai įvykius pripažinti draudžiamaisiais yra nepagrįsti, todėl atmestini.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo V. D. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius